

DE NIEUWE
NEDERLANDSE

Maandag

HET ZESDE JAAR DER

HAAGSE
COURANT.

16 Juny.

BATAAFSCHE VRYHEID.

DUITSCHLAND en aangrenzende Ryken.

REGENSBURG, den 6 Juny. Deze rykstad moet, op straf van executie, tot proviandering van *Ingotstadt* het volgende leveren: 8 een vierde centenaar boomolie, 8 een vierde centenaar lynolie, 8 een vierde centenaar suiker, 2 centenaar wasch-kaerlen, 41 centenaar zeep, 2 centenaar zout, peper, speceryen, 2 centenaar koriander, 2 metzen wacholderbeizen.

Men verneemt, dat by het doordringen der Franschen naar de *Leob, Pichegru* zig van *Augsburg* over *Munchen* verder naar *Beyeren* begeven heeft.

Het corps van *Cohde* staat binnen kort door deze streck naar het leger van den generaal *Kray* te trekken.

FRANSCH REPUBLIEK.

STRAASBURG, den 7 Juny. De Oostenrykers hebben de omstreken van *Offenburg* verlaten; maar de boeren bevinden er zig nog; zy zijn voorgerukt en hebben verscheiden plaatsen bezet. Onze troupen staan nog te *Kork* en *Willstett*.

Men verwacht hier 8 of 10,000 man, die zig by het Rynleger moeten voegen, om hetzelfde te verskeren. Deze troupes komen uit de binnendeelen der republiek.

NANCY, den 8 Juny. De generaal *Gillot* heeft van den burger *Bacher*, Fransche commissaris, gekocht met de uitwisseling der krygsgevangenen te *Frankfort*, den volgende brief ontvangen, betreffende de Russische officiers, die in onze divisie zyn; „laet zy zig, zegt hy, aan den groot hertog *Konstantyn* aarscheren, en gy kunt hen verzekeren, dat de bescherming van dien vorst, gelyk ook van de Franschen hun van nu zal zyn.”

Ik bedank u, burger generaal, voor uwe verplichtende zorg omtrent de krygsgevangenen in het algemeen. Het is een aangename pligt voor eenen dapperen krysgeman, zyne kameraden verligting toe te brengen. Toen de generaals *Grouchy* en *Perignon* gevangen werden, waren zy met bloed en wonden als bedekt. De groothertog *Konstantyn* zond hun zynen heelmeeester, bood hun al het goud aan, welk hy by zig had, en liet niet na zelf tweemaal daags naar hen te vernemen. Zyne keuken was ten dienste van de Fransche generaals tot zy hersteld waren. Heb de goedheid, deze zaak bekend te maken, welke den prins eer aandoet.”

(Getekend) BACHER.

PARYS, den 11 Juny. Het officieel dagblad, de *Moniteur*, van heden, bevat de volgende berichten uit de legers.

De generaal *Lannes* heeft bezit van *Pavia* genomen. De vyand heeft, die stad ruimende, ons 200 stukken kanon gekregen, welken hy geen tyd gehad heeft, om op de *Po* in te loopen, 8000 geweren, 2000 vaten buskruit, verbaazend groot magazynen en eene miljoen patroonen.

De generaal *Duhesme* is den 3 Juny met zyn corps naar *Lodi* getrokken en dreeft den vyand over de *Adda*.

De generaal *Moncey* is te *Bellinzona* aangekomen. De 44 halve brigade, die over den *Simplon* is getrokken, is te *Arona* aangekomen.

Het Cisalpische legioen blokeert de citadel van *Arona*. Hetzelfde heeft bevel, om zig naar *Brescia* te begeven, den weg over de gebereten nemende.

De generaal *Chabran* heeft zig meester gemaakt van het fort *Bard*, het welk zig by kapitulatie aan hem heeft overgegeven.

In de hoofdkerk van *Milaan* heeft men het *Te Deum* gezongen wegens de gelukkige verlossing van *Italiën* van de ketters en ongelovigen.

Al de hospitaalen der vyanden zyn in onze handen gevallen. Te *Pavia* waren 1500, en te *Milaan* 1200 zieken. Dagelyks ontdekt men nieuwe magazynen. Onder anderen heeft men te *Pavia* er nog een gevonden van vyf duizend paar lakens en tien duizend nieuwe geweren.

De generaal *Duhesme* is den 3 over *Lambro* getrokken, na een klein voorposten gevegt. Vervolgens is hy te *Lodi* gekomen, over de *Adda* getrokken en vervolgt den vyand.

De Oostenrykers hebben al de partijen in *Lombardye* verwoest. Hunne roofzugt was voorbeeldeloos; zy hadden zelfs de boommen weg genomen. Ook de priesters waren te onvrede van de Engelsche ketters en de ongelovige muselmannen het grondgebied van het heilige *Italiën* te zien schenden en ontheiligen. Niemand werd betaald. De Oostenrykers maakten zig van alles meester.

De universiteit van *Pavia* is vernietigd; men heeft Jesuiten beroepen, welken men de verscheiden kollegien tot onderwys der jeugd heeft toevertrouwd.

Merkwaardig is het, dat al de lieden, die zy het meest vervolgd hebben, die zyn, welken men de 89 van *Cisalpis* kan noemen.

De Oostenrykers hebben *Piemont* nog erger gehandeld dan *Lombardye*. Men zou schier moeten geloven, dat zy vrezende, zig verplicht te zien, om den Koning van *Sardinie* te herstellen, hem niets dan het land en het water hebben willen laten. Zy hebben *Italiën* met briefjes, eene soort van assignaaten, overladen, die veel verliezen.

Lieden, die in de Cisalpische republiek ampten bekleed hadden, doch door hunne verkleefdheid aan het huis van Oostenryk bekend waren, werden afgezet en in de gevangnis geworpen. Te vergeefs bragten zy de diensten in, die zy aan veel nabestaanden van lieden, die den Keizer waren toegedaan, bewezen hadden.

Terwyl zy al de Staaten van den Koning van *Sardinie* in bezit hadden, lieten zy dien ongelukkigen vorst te *Florence* in eenen behoeflijgen staat; een slecht rytuig, twee paarden, vier bedienden, en nauwelijks iet om te leven.

De Fransche troupes waren niets anders dan *Barbets*, hare generaals lieden zonder kunde of bekwaamheid. Voornaamlyk dreeven zy den spot met het leger van reserve. De kavalery bereed ezels; de infantery bestond uit oude lieden, invaliden en kinderen met stokken gewapend en bajonetten daarop gestoken; de artillerie bestond uit een paar eëponders kamerstukken. Zy veranderden nu wel van taal en het misnoegen is ten top onder hunne troupes.

Het provisioneel bestuur van *Milaan* heeft eene proclamatie doen afkondigen, behelzende, onder anderen, dat de Cisalpische republiek op nieuw georganiseerd is als eene vrye en onafhanklyke natie.

Dat de vrye en openbare godadienstoefening zal bewaard blijven in denzelfden staat als op den tyd der eerste verovering van *Italiën*; wordende alle belediging, hoon tegenden gemelden godadienst, deszelfs bedienaarsen, gebruiken, symbolen enz. verboden.

Dat de eigenaommen van een ieder zullen geëerbiedigd worden, en

Dat het verboden is, gebruik te maken van eenige benamingen, die verdeeldheden van partijen en gevoelens kunnen vertegenwoordigen.

Eindelijk beheft dit dagblad nog eene telegraphische depeche van *Port-Malo*, van den 9 Juny, *Rennes*, den 19 prairial (8 Juny.)

De chef van den staf van het leger van het westen, aan den minister van oorlog.

De generaal en chef meldt onder den 18 (7), dat de gelande Engelschen te *Quiberson* gedwongen zyn geworden, om zig weder intescheppen. Deze weder inschepping is met zo veel verhaastling geschied, dat zy twee stukken kanon en verscheiden manschappen agter gelaten hebben.

Eenige vyandelyke detachementen zyn nog op het schiereiland *Anis*; maar onze troupes trekken teggen hen. Altes omd aan, dat zy ze niet meer zullen vinden.

Conform de Copy. (getekend) CHAPPE.

De generaal *Desais*, wiens proefdagen geëindigd zyn, heeft van den eersten Consul bevel ontvangen, om zig te *Milaan* by hem te komen voegen.

Brieven van *Bress* van den 1 dezer melden, dat de expeditie, welke had moeten binnen loopen, weder onder zeil gegaan is, zonder zig zedert te vertonen.

De gewezen Zwitsersehe directeur *Ochs* is niet naar *Amerika* gegaan, zo als men gezegd had; hy bevindt zig thans te *Bazel*.

De ontwaping der *Chouans* in het departement van *Ille* en *Vilaine* heeft ons reeds 2424 geweeren verschaft, waaronder 320 jagt- en 600 Engelsche geweren. Meer dan twee derden zyn in goeden staat.

BRUSSEL, den 12 Juny. Vande kusten van *Vlaanderen* word meldt, dat de haven van *Nieuport* zedert eenige dagen nauw geblokeerd is door eene divisie Engelsche oorlogsvaartuigen, die zelfs verscheiden barken genomen hebben, welken er wilden binnen loopen. Daar men in het eerst eene wyle vreesde voor eene landing op dat gedeelte van onze kusten, werden aankomende troupes van *Duinkerken* derwaard gezonden, zo als ook van *St. Wynoxbergen* en naburige plaatsen; ondertusschen heeft de vyand tot nog toe niets gewaagd. Van den kant van *Ostende* kruisen de Engelschen steeds tot aan den mond der reede; geen koopvaardyschip durft meer uit de haven loopen, uit vrees van genomen te worden. De generaal *Bonnard* heeft zig naar *Brugge* begeven, ten einde beter op de bewegingen van den vyand te kunnen letten. Ondertusschen word allen haast gemaakt met het formieren van het leger by de groote sluus van *Slykens*, welk leger uit 7 of 8 duizend man, meest infantery, zal bestaan.

De tydingen van den *Rhyn* melden, dat de Oostenryfsche en Russische krygsgevangenen, welken by het vrycorps van het Noorden en onder het Poolisch legioen dienst genomen hebben, nog by aanhoudendheid, met geheele troppen van 20 tot 30 te gelyk, deserteren, zo dikwyls zy er slechte gelegenheid toe vinden; het bataillon van het vrycorps van het Noorden, te *Duiseldorp* bezetting houdende, is byna op de helft verminderd. Deze desertereurs zoeken hunnen weg door de bosschen en over de gebergten om naar de *Mein* te komen, alwaar zy zig by de Oostenryfsche en Mentzische troupes voegen, die aldaar geposteerd zyn.

Van *Dijon* verneemt men, dat het tweede leger van reserve, welk in *Bourgonde*, onder bevel van den generaal *Brune* geformeerd word, uit twee divisien, elke van 10 duizend man, zal bestaan, met welker organisatie men thans met een grooten yver bezig is. Zodra deze troupes allen verzameld zullen zyn, zullen zy zig naar *Zwitserland* en van daar, waarschynlyk, naar *Italiën* begeven. Al de opgeschrevenen, die te *Dijon* komen, worden ten eerste onder de oude onvoeltallige corps gestoken.

Zedert eenige dagen is in de omstreken dezer stad een regiment jagers te paerd, uit omtrent 800 man bestaande, van de welken de helft niet gemonteerd is, aangekomen; het zelve is gevolgd van een corps infantery uit de binnendeelen van *Frankryk*. Deze troupes zyn voor de Bataafsche republiek bestemd.

De burger *Doulcet de Pontecoulant*, stedschouder van dit departement, tragt thans de terugkering te bewerken van verscheiden onzer landgenooten, die zig in *Duitschland* bevinden, en op de lysten van uitgewekenen geplaatst zyn; men twyfelt niet, of de Consuls zullen hem zyn zo billyk als menschlieven verzoek toestaan.

Da buitenlandsehe nieuwspapieren hebben gemeld, dat by het

De Fransche troupes waren niets anders dan *Barbets*, hare generaals lieden zonder kunde of bekwaamheid. Voornaamlyk dreeven zy den spot met het leger van reserve. De kavalery bereed ezels; de infantery bestond uit oude lieden, invaliden en kinderen met stokken gewapend en bajonetten daarop gestoken; de artillerie bestond uit een paar eëponders kamerstukken. Zy veranderden nu wel van taal en het misnoegen is ten top onder hunne troupes.

Het provisioneel bestuur van *Milaan* heeft eene proclamatie doen afkondigen, behelzende, onder anderen, dat de Cisalpische republiek op nieuw georganiseerd is als eene vrye en onafhanklyke natie.

Dat de vrye en openbare godadienstoefening zal bewaard blijven in denzelfden staat als op den tyd der eerste verovering van *Italiën*; wordende alle belediging, hoon tegenden gemelden godadienst, deszelfs bedienaarsen, gebruiken, symbolen enz. verboden.

Dat de eigenaommen van een ieder zullen geëerbiedigd worden, en

Dat het verboden is, gebruik te maken van eenige benamingen, die verdeeldheden van partijen en gevoelens kunnen vertegenwoordigen.

Eindelijk beheft dit dagblad nog eene telegraphische depeche van *Port-Malo*, van den 9 Juny, *Rennes*, den 19 prairial (8 Juny.)

De chef van den staf van het leger van het westen, aan den minister van oorlog.

De generaal en chef meldt onder den 18 (7), dat de gelande Engelschen te *Quiberson* gedwongen zyn geworden, om zig weder intescheppen. Deze weder inschepping is met zo veel verhaastling geschied, dat zy twee stukken kanon en verscheiden manschappen agter gelaten hebben.

Eenige vyandelyke detachementen zyn nog op het schiereiland *Anis*; maar onze troupes trekken teggen hen. Altes omd aan, dat zy ze niet meer zullen vinden.

Conform de Copy. (getekend) CHAPPE.

De generaal *Desais*, wiens proefdagen geëindigd zyn, heeft van den eersten Consul bevel ontvangen, om zig te *Milaan* by hem te komen voegen.

Brieven van *Bress* van den 1 dezer melden, dat de expeditie, welke had moeten binnen loopen, weder onder zeil gegaan is, zonder zig zedert te vertonen.

De gewezen Zwitsersehe directeur *Ochs* is niet naar *Amerika* gegaan, zo als men gezegd had; hy bevindt zig thans te *Bazel*.

De ontwaping der *Chouans* in het departement van *Ille* en *Vilaine* heeft ons reeds 2424 geweeren verschaft, waaronder 320 jagt- en 600 Engelsche geweren. Meer dan twee derden zyn in goeden staat.

BRUSSEL, den 12 Juny. Vande kusten van *Vlaanderen* word meldt, dat de haven van *Nieuport* zedert eenige dagen nauw geblokeerd is door eene divisie Engelsche oorlogsvaartuigen, die zelfs verscheiden barken genomen hebben, welken er wilden binnen loopen. Daar men in het eerst eene wyle vreesde voor eene landing op dat gedeelte van onze kusten, werden aankomende troupes van *Duinkerken* derwaard gezonden, zo als ook van *St. Wynoxbergen* en naburige plaatsen; ondertusschen heeft de vyand tot nog toe niets gewaagd. Van den kant van *Ostende* kruisen de Engelschen steeds tot aan den mond der reede; geen koopvaardyschip durft meer uit de haven loopen, uit vrees van genomen te worden. De generaal *Bonnard* heeft zig naar *Brugge* begeven, ten einde beter op de bewegingen van den vyand te kunnen letten. Ondertusschen word allen haast gemaakt met het formieren van het leger by de groote sluus van *Slykens*, welk leger uit 7 of 8 duizend man, meest infantery, zal bestaan.

De tydingen van den *Rhyn* melden, dat de Oostenryfsche en Russische krygsgevangenen, welken by het vrycorps van het Noorden en onder het Poolisch legioen dienst genomen hebben, nog by aanhoudendheid, met geheele troppen van 20 tot 30 te gelyk, deserteren, zo dikwyls zy er slechte gelegenheid toe vinden; het bataillon van het vrycorps van het Noorden, te *Duiseldorp* bezetting houdende, is byna op de helft verminderd. Deze desertereurs zoeken hunnen weg door de bosschen en over de gebergten om naar de *Mein* te komen, alwaar zy zig by de Oostenryfsche en Mentzische troupes voegen, die aldaar geposteerd zyn.

Van *Dijon* verneemt men, dat het tweede leger van reserve, welk in *Bourgonde*, onder bevel van den generaal *Brune* geformeerd word, uit twee divisien, elke van 10 duizend man, zal bestaan, met welker organisatie men thans met een grooten yver bezig is. Zodra deze troupes allen verzameld zullen zyn, zullen zy zig naar *Zwitserland* en van daar, waarschynlyk, naar *Italiën* begeven. Al de opgeschrevenen, die te *Dijon* komen, worden ten eerste onder de oude onvoeltallige corps gestoken.

Zedert eenige dagen is in de omstreken dezer stad een regiment jagers te paerd, uit omtrent 800 man bestaande, van de welken de helft niet gemonteerd is, aangekomen; het zelve is gevolgd van een corps infantery uit de binnendeelen van *Frankryk*. Deze troupes zyn voor de Bataafsche republiek bestemd.

De burger *Doulcet de Pontecoulant*, stedschouder van dit departement, tragt thans de terugkering te bewerken van verscheiden onzer landgenooten, die zig in *Duitschland* bevinden, en op de lysten van uitgewekenen geplaatst zyn; men twyfelt niet, of de Consuls zullen hem zyn zo billyk als menschlieven verzoek toestaan.

Da buitenlandsehe nieuwspapieren hebben gemeld, dat by het

Men vraagt te *Huier* TERSTOND en met de Maand, TWEE GEMEUBELEERDE VOOR-KAMERS of een VOOR- en AGTER-KAMER, op de Breefstraat, Oude Rijn of andere vryke stand in LEYDEN, met de KOST voor twee Personen. Men kan zig dienangande schriftelyk adresseren aan H. HAZENBERG, Uitgever dezer Courant in Leiden voorheen woonlyke Intekenen afleveren: Het PORTRAIT van den Overden Raad-Pensionaris VAN DE SPIEGEL, met zyne gewoone Bywerk; gedaan na het originele Portraet, berustende by de Boekverkopers BANSE te AMSTERDAM; TEN PLAAST, ter nagedachtenis van PAULUS PIUS DE ZESDE, nog steeds by de Boekverkopers BANSE te AMSTERDAM; TEN BOSCH te UTRECHT; VAN THOIR en KOSTER te LEYDEN; en SUSAN te 's HAGE geëerd heeft.

*** B. N. CORNELIS te Rotterdam, is gedrukt en alom 16 te bekomen: GROOTE BELOFTE van de Reeping der HEIDE-NEN onder den VERROND, in eene REDEVOERING, gehouden door Profr. H. J. AROM, by gelegenheid der Jaarlyke vergadering van den BYBEL, tegen de Hedendaagsehe Besnyders van den 7den Druk, uit het Engelsch in vertaald, word by N. CORNELIS te Rotterdam uitgegeven à 25 stuivers. NB. Men zie de Recepten over dit Stuk in de *Bibliothèque de Leiden*.

*** J. ALLART te *Amsterdam*, zal zo spoedig mogelijk een Nederduitsch e vertaling uitgeven van IRMA, ou les M-lieurs d'une Jeune Orpheline, Histoire Indienne, avec des Romanes, publiée par la Cit. Guillard, Nouvelle Edition, revue, corrigée & augmentée, in 2 deelen met platen.

[illegible]